

Pełnowartościowi

- Czyli łamanie stereotypów na temat osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi

Chudzicka Aneta, Chyziak Paulina, Żaba Piotr

Jakie są wasze skojarzenia o osobach
niepełnosprawnych intelektualnie?

Niepełnosprawność intelektualna

Złożony stan, o **zróżnicowanym obrazie klinicznym**, uwarunkowanym różnymi czynnikami etiologicznymi. To zespół różnorodnych objawów:

- ❖ zakłóceń rozwoju,
- współwystępujących jako pochodna:
 - ❖ zaburzeń genetycznych,
 - ❖ zaburzeń neurorozwojowych,
 - ❖ metabolicznych,
 - ❖ zakażeń neurotoksycznych,
 - ❖ czynników środowiskowych – kulturowych

(Piotrowicz i Rymarczyk, 2015).

Niepełnosprawność intelektualna - diagnoza

Niepełnosprawność intelektualna (zaburzenie rozwoju intelektualnego) jest zaburzeniem rozpoczynającym się w okresie rozwoju i obejmuje deficyty zarówno w zakresie funkcjonowania intelektualnego, jak i adaptacyjnego w obszarach dotyczących rozumienia pojęć, funkcjonowania społecznego oraz w dziedzinach praktycznych. Spełnione muszą być trzy następujące kryteria:

- A. Obecność **deficytów w funkcjonowaniu intelektualnym**, takich jak wnioskowanie, rozwiązywanie problemów, planowanie, myślenie abstrakcyjne, ocenianie, uczenie się oraz uczenie się na podstawie doświadczenia, musi zostać potwierdzona zarówno przez ocenę kliniczną, jak i dostosowany do pacjenta, standaryzowany test inteligencji.
- B. Występowanie **deficytów w przystosowywaniu się**, powodujących niepowodzenia w realizacji standardów rozwojowych i społeczno-kulturowych, co uniemożliwia zachowywanie niezależności i odpowiedzialności.
- C. Początek deficytów intelektualnych i przystosowawczych **w okresie rozwojowym**
- D. Jest to **stan**. (a zatem trwa całe życie)

(APA, 2013).

Mała akceptacja niepełnosprawności intelektualnej

- ❖ Stereotypy społeczne
- ❖ Tradycyjne uprzedzenia
- ❖ Brak komunikacji
- ❖ Dezinformacja
- ❖ Negatywne doświadczenia

>>> tożsamość dewianta, osoba traktowana zinfantylizowanie

(Wczesany, 2009)

Stereotyp

Funkcjonujący w świadomości społecznej skrótowy, uproszczony i zabarwiony wartościująco obraz (...) oparty na niepełnej i/lub fałszywej wiedzy o świecie, utrwalony jednak przez tradycję.

(Apanel i Jaworowska, 2013)

Cel główny projektu

Przełamanie stereotypów na temat osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Skojarzenia można mieć różne - zazwyczaj negatywne i neutralne

Opinie białczan przed obejrzeniem filmu

Zbieranie danych

W tym quasi eksperymencie wzięło udział 10 białczan z różnym wykształceniem i w różnym wieku. Doświadczenie było przeprowadzanie telefonicznie lub poprzez komunikatory internetowe.

- ❖ Badani mieli za zadanie odpowiedzieć na pytanie *Co przychodzi Ci do głowy, gdy słyszysz stwierdzenie osoba niepełnosprawna intelektualnie?*
 - ❖ Następnie osoby badane otrzymywały link do filmu.
 - ❖ Po obejrzeniu go, osoby te miały opowiedzieć na pytanie *A co teraz przychodzi ci do głowy?*
-
- ❖ Kilku odpowiedzi po obejrzeniu filmu - tych które przekazane zostały przez osoby trzecie – nie uzyskaliśmy.
 - ❖ Należy wziąć poprawkę na oczekiwania względem osób badanych

Skojarzenia przed

Głupie spojrzenie.

Nie wiem.

Normalni ludzie, często lepiej sobie radzą niż zdrowi

Mają myślenie trochę jak dziecko.

Nie wiem, nie mam kontaktu.

Nie wiedziałabym, co mam robić, jakbym była w jednym pomieszczeniu.

Biedny człowiek, bo chory.

Nie funkcjonują w społeczeństwie - innym jest ciężko.

Teraz to współczucie, a kiedyś to wariat!

Sprawny, ale nie do końca

Cele szczegółowe projektu

Cele szczegółowe

1. Poznanie pojęcia niepełnosprawności intelektualnej oraz zgłębienie sposobu funkcjonowania takich osób.
 2. Kształtowanie pozytywnej i aktywnej postawy wobec osób niepełnosprawnych intelektualnie.
 3. Nabycie umiejętności przeprowadzania wywiadu z osobą niepełnosprawną intelektualnie.
 4. Kształtowanie empatii oraz elastyczności w kontakcie z osobą niepełnosprawną intelektualnie.
 5. Nabycie umiejętności nagrywania materiałów psychoedukacyjnych.
 6. Kształtowanie pozytywnej postawy społeczności lokalnej względem osób niepełnosprawnych intelektualnie.
-

Przygotowania

- ❖ Paulina – kontakt z Caritas, pisanie dokumentów, prowadzenie notatek z wywiadów, część graficzna prezentacji
 - ❖ Piotr – kontakt z kamerzystą, przeprowadzenie wywiadów, poszukiwanie literatury
 - ❖ Aneta – przeprowadzenie wywiadów, opracowanie literatury
-
- ❖ Wszyscy: wyjazd do Białej Podlaskiej, koordynacja na planie filmowym
-

Przed nakręceniem...

SIEĆ
TRAKCYJNA POD
NAPIĘCIEM!
DOTKNIĘCIE GROZI
ŚMIERCIA!

Biała Podlaska

Film

<https://drive.google.com/file/d/1djkBInCWhDyRdF7ebdcoZlOOoirpE8rP/view?usp=drivesdk>

Jakie są wasze skojarzenia teraz?

Opinie białczan po obejrzeniu filmu

Skojarzenia po

Mają refleksje, chcą się rozwijać.

Są w stanie być w związku.

Film jest otwierający na normalność osób niepełnosprawnych - robią w sumie to, co my.

Niektórzy nie wyglądają na niepełnosprawnych. Każdy ma swoje wady.

To są różni ludzie, którzy mają swoje zainteresowania. Jeden dyskoteki prowadzi, druga gotuje.

To są ludzie niepełnosprawni, ale każdy w innym stopniu. Dobrze, że nie użalają się nad sobą.

Nasze trudności

- ❖ Brak kamerzysty
 - ❖ Brak kamery
 - ❖ Gorączka
 - ❖ Brak snu
 - ❖ Problemy z transportem
 - ❖ Problemy z pojemnością pendrive
 - ❖ Zestresowani uczestnicy zapomnieli wiele wartościowych informacji (Robert)
-

Reakcje uczestników

- ❖ Otwartość i serdeczne przyjęcie - "dzień dobry", obiad i kawa
- ❖ Pomoc i zaangażowanie
- ❖ Ekscytacja
- ❖ Stres przed kamerą
- ❖ Radość i taniec przy muzyce
- ❖ Lekkie poczucie wyższości (Kuba)
- ❖ Chęć współpracy

Co nam się udało

- ❖ Nowy kamerzysta (lepsz)
- ❖ Nowa kamera
- ❖ Nagłośnienie
- ❖ Pomoc pani Anety w wywiadach i scenariuszu
- ❖ Świetna impreza z uczestnikami
- ❖ Znaleźliśmy sposób na przesłanie pliku
- ❖ Zdążyliśmy na każdy pociąg :)
- ❖ Poznaliśmy pojęcie niepełnosprawności intelektualnej
- ❖ Osobiście poznaliśmy takie osoby
- ❖ Zmiana naszych postaw wobec osób niepełnosprawnych intelektualnie
- ❖ Elastyczność i empatia w kontaktach z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie
- ❖ Zmieniliśmy postrzeganie części białczan na osoby niepełnosprawne intelektualnie

Bibliografia

- [1] American Psychiatric Association (2013). *Kryteria diagnostyczne zaburzeń psychicznych DSM – 5*. Edna Urban & Partner.
- [2] Apanel D., Jaworowska A. (2013). *Wykluczenie osób z niepełnosprawnością intelektualną - relacje społeczne - treść, jakość, aspekty tolerancji*. Wydawnictwo Adam Marszałek, s. 47.
- [3] Piotrowicz, R., Rymarczyk, K. (2015). Niepełnosprawność intelektualna - neurorozwojowe zaburzenie. W: F. M. Rybakowski, (red.), *Spektrum Autyzmu - neurorozwojowe zaburzenia współwystępujące*. Krajowe Towarzystwo Autyzmu, s. 155-179.
- [4] Wczesany, J. (2009). *Postawy młodzieży gimnazjalnej wobec osób niepełnosprawnych - analiza porównawcza*. Impuls, s. 61.

